

මෑ

විගනා අන්ගවිකුලාව - *Vigna unguiculata*

කුලය - ෆැබේසී

ශ්‍රී ලාංකිකයන් නිතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය ඵලවළු බෝගයක් ලෙස මෑ හැඳින්විය හැක. මෑ වගී ග්‍රතා හොඳින් වගා කළ හැකි වන්නේ පහත රට තෙත්, අතරමැදි හා විශ්ලී කලාපීය ප්‍රදේශවලය.

පස

වැලි ලොම් පස වගාව සඳහා වඩා සුදුසුය. පසෙහි තිබිය යුතු යෝග්‍යතම පී.එච් . අගය 5.6 - 7 වේ. ජල වහනය දුර්වල ස්ථානවල සහ මැටි අධික පස්වල වගා නොකළ යුතුය.

බිම් සැකසීම

සෙටී. 15-20 පමණ ගැඹුරකට පස පෙරළා කැටි පොතිකර ගන්න. තද වර්ෂා කාලයන්හි ජලය රඳා සිටීමට ඉඩ ඇති ස්ථානවල උස් පාත්ති සකසන්න. ජල සම්පාදනය යටතේ වගා කරන අවස්ථාවේදී වැටි හා කානු සකසන්න. පාත්ති නොසාදා සමතලා බිමෙහි වගා කරන්නේ නම්, විශේෂයෙන් මහ කන්නයේදී ඉඩමෙහි ජල වහන කානු සැකසීම වැදගත්ය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

හවර් මෑ - වැලක ආකාරයට වඩිනය වේ. ලා කොළ පැහැති දිගු කරල් වල අග කෙළවර දම් පැහැතිය. බීජ කළු පැහැතිය. දින 60 - 70 අස්වනු නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

පොළොන් මෑ - වැලක ආකාරයට වඩිනයවේ. තද දිග පැහැති කරල් වල දම් පැහැති පැල්ලම් ඇත. ක්‍රීම් පැහැති බීජවල බීජ ලපය ප්‍රදේශය කළුය. දින 60 - 70 දී අස්වනු නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

බුෂිටාවෝ(දේශීය)- පදුරක ආකාරයට වඩිනයවේ. ලා කොළ පැහැති මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ දිගකින් වුත් කරල් හටගනී. ක්‍රීම් පැහැති බීජවල බීජ ලපය ප්‍රදේශය දුඹුරු පැහැතිය. දින 45 - 50 දී අස්වැන්න නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

බී. එස් 1 - පදුරක ආකාරයට වඩිනයවන මෙහි කරල් ලා කොළ පාටය. ක්‍රීම් පැහැති බීජවල දුඹුරු පැහැති පැල්ලම් ඇත. දින 45 - 50 දී අස්වැන්න නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

සේන - පදුරු ආකාරයට වඩිනයවන මෙම ප්‍රභේදයේ හටගන්නා මාංශල කරල් කොළ පැහැතිය. බීජ ක්‍රීම් පැහැති වන අතර බීජ ලපය රතු දුඹුරු පැහැතිය. දින 45 - 50 දී අස්වැන්න නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

පදුරු පොළොන් මෑ - පදුරු ආකාරයට වඩිනය වන මෙම ප්‍රභේදයේ හටගන්නා කරල් මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ දිගකින් යුක්තවේ. කොළ පැහැති කරල් මතුපිට දම් පැහැති පැල්ලම් දක්නට ලැබේ. ආහාරයට සකසාගත් විට සාමාන්‍ය පොළොන් මෑ වල රසය ගෙනදෙයි. බීජ ක්‍රීම් පැහැති වන අතර බීජ ලපය කළු පැහැතිය. දින 45 - 50 දී අස්වැන්න නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

බීජ අවශ්‍යතාවය

පදුරු ආකාරයේ වගී - හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 17 - 20

වැලි ආකාරයේ වගී - හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 16 - 20

වගා කාලය

විශ්ලී කලාපයේ මහකන්නයේ දී නොවැම්බර් මස අවසාන භාගයේ දී වගාව ආරම්භ කරන්න. යල් කන්නයේ අඟස් දිගෙන් වගා කරන්නේ නම් මාර්තු හෝ අප්‍රේල් මාසවලදී බීජ සිටුවිය යුතුවන අතර ජල සම්පාදනය යටතේ නම් අප්‍රේල් හෝ මැයි මාසවලදී වගාව ආරම්භ කළ යුතුය.

තෙත් කලාපයේ මෙම බෝග වගා කළ යුත්තේ තද වර්ෂා කාලයට පසුවය.

පරතරය

- පදුරු මෑ වර්ගී - සෙ.මී. 60-75xසෙ.මී. 20
- වැල් ආකාරයේ මෑ වර්ගී - සෙ.මී. 90xසෙ.මී. 30 - ආධාරක
- කෝටු වෙත වැල් වැඩීමට සලසන්න.

පොහොර යෙදීම

බීජ සිටුවීමට පෙර දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර යොදා පසට කළවම් කරන්න. එයට අමතරව පහත සඳහන් අන්දමට රසායනික පොහොරද වගාවට ලබා දෙන්න.

	ශුර්ශා හෙ./කි.ග්‍රෑ.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් හෙ./කි.ග්‍රෑ.	මිශ්‍රර්ශේට් ඔෆ් පොටෑෂ් හෙ./කි.ග්‍රෑ.
මූලික පොහොර	45	135	65
මාසයකට පසු	45		

ජල සම්පාදනය

වගාවේ මුල් අවධියේ දී දින 4 පමණ වරක් බැගින් ද, ඉන්පසු සතිශතකට වරක් බැගින් ද ජලය සපයන්න. පසෙහි තෙතමනය වැඩිවීම නිසා පාමුල කුණුම්මේ රෝගය වැළැදීමට ඉඩ තිබේ.

වල් පැළෑටි පාලනය

සති 2 සහ 4 දී වගාවේ වල් පැළෑටි ඉවත් කරන්න.

කෘමි පාලනය

කිහිප වර්ගයකට අයත් කරල් විදින දළඹුවන්, පත්‍ර කීඩැවන්, කුඩිත්තන් සහ පිටි මකුණන් නිසා මෑ වර්ගී වලට හානි සිදුවිය හැකිය. දරණු මට්ටමේ හානියක් පවතින අවස්ථාවලදී පමණක් නිර්දේශිත කෘමිනාශක යොදා එකී කෘමීන් පාලනය කිරීමට කටයුතු කරන්න. කෘමිනාශක යෙදීමට පෙර සුදුසු අවස්ථාවට පත්වී ඇති කරල් නෙලා ගැනීමට කටයුතු කරන්න. කෘමි නාශක ලේබලයේ සඳහන් පෙර අස්වනු කාලය ගත වීමට පෙර, නැවත අස්වැන්න නෙලීම පාරිභෝගික සෞඛ්‍යයට අහිතකරය.

රෝග පාලනය

පාමුල කුණුම්ම

පත්‍ර කහ පාට වන අතර රෝගී පැල මැලේ යයි. කඳු පාමුල ප්‍රදේශයෙන් දුඹුරු පැහැති දුර්වර්ණවීමක් ඇති වී එය ක්‍රමයෙන් ඉහළ ප්‍රදේශය දක්වා වැඩිනයවේ.

බෝග මාරුව, පසෙහි අධික තෙතමන තත්වයක් ඇති නොවීමට වග බලා ගැනීම හා වැඩිපුර නයිට්‍රජන් අඩංගු රසායනික පොහොර නොයෙදීම ආදිය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යෙදීමෙන් රෝගය පාලනය කර ගත හැකිය. රෝගය දරණු තත්වයට පත්වී ඇත්නම් නිර්දේශිත දිලීර නාශකයකින් පස තෙත් කළ යුතුය.

අළු පැහැති කඳු අංගමාරය

මෙය තෙත් කලාපයේ වගාවන් සඳහා බහුල වශයෙන් වැළඳිය හැකි රෝගයකි. රෝගය ඇතිවන්නේ මැකුබෝම්බා රෝසියෝලේ නැමැති දිලීරය නිසාය.

මෙම රෝගය කුඩා පැල වලට මෙන්ම තරමක් වැඩුණ පැල වලටද වැළඳිය හැකිය. මූලික රෝග ලක්ෂණ වශයෙන් අළු දුඹුරු පැහැති ගිල්වුන ස්වභාවයක් ගන්නා විශලී පැල්ලම් කඳෙහි පාදස්ථ ප්‍රදේශයෙහි ඇති වේ. ශාකය ක්‍රමයෙන් වැඩෙත්ම, මෙම රෝග පැල්ලම් පැළෑටියේ අග්‍රස්ථ ප්‍රදේශය දක්වා ක්‍රමයෙන් විශාල වේ. එවිට ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පැළෑටිය මැල වී පසුව මැරී යයි. රෝගී ගස්වල පත්‍ර කහපාට වී මැරීයාමද සිදුවේ. රෝගය දරණු මට්ටමින් පවතින වගාවන්හි විශාල අස්වනු හානියක් ඇතිවිය හැකිය.

පදුරු පොළොන් මෑ ප්‍රභේදය මෙම රෝගයට හොඳින් ඔරොත්තු දෙන අතර බී.එස්. 1 ප්‍රභේදය එයට විශාල වශයෙන් ගොදුරු වේ. සේන සහ බුම්බාවෝ දේශීය ප්‍රභේද මෙම රෝගයට මධ්‍යස්ථ මට්ටමකින් ඔරොත්තු දේ.

වගාවට සති 4 පමණ වයස් වූ විට ටේබුකොනසෝල් (ගොමිකර්) දිලීර නාශකය යෙදීමෙන් සාර්ථකව රෝගය පාලනය කරගත හැකිය.

අස්වැන්න නෙලීම

පදුරු ආකාරයේ වර්ගීවල සෑම දින 3 - 4 වරක් බැගින් අස්වනු වාර 7 - 12 පමණ ලබාගත හැකිය. වැල් ආකාරයේ වර්ගී වලින්ද සෑම දින 3- 4 වරක් බැගින් අස්වනු වාර 15 - 16 පමණ ලබාගත හැකිය.

අස්වැන්න

- පොළොන් සහ හවර් මෑ - හෙක් 1/මෙ.ටොන් 12
- බුම්බාවෝ දේශීය } - හෙක් 1/මෙ.ටොන් 10
- බී. එස්. 1 හා සේන }
- පදුරු පොළොන් මෑ - හෙක් 1/මෙ.ටොන් 9